

William H. McRaven

POVEȘTI
DE PÊ
MARE

VIATA MEA ÎN TRUPELE
DE OPERAȚIUNI SPECIALE

Traducere din engleză de
Dragoș Tudor

Lifestyle

EDITORI:

Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu
Magdalena Mărculescu

DIRECTOR:

Crina Drăghici

REDACTARE:

Andreea Tudorică

DESIGN:

Alexe Popescu

DIRECTOR PRODUCȚIE:

Cristian Claudiu Coban

DTP:

Răzvan Nasea

CORECTORI:

Irina Botezatu
Rodica Crețu

**Descrierea CIP a Bibliotecii
Naționale a României**
MCRAVEN, WILLIAM
**Povești de pe mare : viața mea în
trupele de operațiuni speciale /**
Amiral William H. McRaven ; trad. din
engleză de Dragoș Tudor. - București :
Lifestyle Publishing, 2020

ISBN 978-606-789-194-2

I. Tudor, Dragoș (trad.)

821.111

Titlul original: SEA STORIES: MY LIFE IN
SPECIAL OPERATIONS
Autor: Admiral William H. McRaven (U.S. Navy
Retired)

Copyright © 2019 by William H. McRaven

This edition published by arrangement with Grand
Central Publishing, New York, New York, USA.

All rights reserved.

Copyright © Lifestyle Publishing, 2020
pentru prezenta ediție

Lifestyle Publishing face parte
din Grupul Editorial Trei

O.P. 16, Chișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90
Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro

www.lifestylepublishing.ro

ISBN 978-606-789-194-2

CUPRINS

Nota autorului	11
1. Cea mai bună generație	13
2. Operațiunea „Vulcanul“	23
3. O viață minunată	43
4. Singura zi ușoară a fost cea de ieri	51
5. Mâna Domnului?	86
6. O gorilă intră într-un bar	98
7. Fantomele din Tofino	116
8. Pirați americani	140
9. A doua șansă	163
10. Scafandri aeropurtați	181
11. 1600 Pennsylvania Avenue	203
12. Asul de pică	226
13. Viu sau mort	250
14. Ostatic în ape adânci	267
15. Vânătoarea de oameni	299
16. Următoarea cea mai bună generație	319
17. Tridentul lui Neptun	331
18. Salutul final	402
Mulțumiri	411

Nota autorului

Evenimentele din această carte sunt prezentate așa cum mi le amintesc. Orice inexactități din aceste istorisiri sunt rezultatul trecerii timpului sau al vârstei mele înaintate. Deși în privința dialogurilor mi-am permis unele licențe literare, cred totuși că discuțiile surprind cu acuratețe spiritul momentului. În plus, am schimbat unele nume de persoane pentru a proteja dreptul la intimitate, la solicitarea celor implicați sau pentru că nu am reușit să-i contactez pentru a le cere acordul.

CAPITOLUL 1

Cea mai bună generație

FONTAINEBLEAU, FRANȚA

1960

Am împins doar puțin ușa batantă și m-am strecurat într-o cameră mare, plină de fum. Jean Claude, tânărul și înaltul barman francez, trecea de la o masă la alta luând comenzile pentru băuturi de la ofițerii americani care umpluseră clubul în acea seară de vineri.

Trecând de ușa, m-am târât pe mâini și genunchi până în spatele barului. Acolo eram ferit de privirile indiscrete, dar puteam vedea întreaga încăpere.

Clubul Ofițerilor Americani, aflat în centrul localității Fontainebleau din Franța, era o clădire de trei etaje construită în stil provincial francez, cu stucaturi ornamentale, scări elicoidale, un lift mic și tablouri mari cu Napoleon, Ludovic al XVI-lea și nesfârșite scene de luptă.

Având numai cinci ani, clubul era pentru mine un loc special. Existau balustrade pe care să aluneci, toalete în care să te ascunzi și holuri prin care să alergi. Eram peste tot, fără opreliști, cu o sabie imaginară în mână, înfruntând pirați, prusaci, naziști și ruși.

Folosind coridoarele ascunse ale clădirii, puteam ajunge din bucătărie în bar fără să mă vadă nimeni. Mă foloseam de liftul pentru transportat mâncarea și vesela, care lega bucătăria de etajul al doilea și al treilea, ca să scap de personalul care servea, de cele două surori ale mele (care primiseră sarcina de a mă feri de

belele — rareori îndeplinită, aş spune), de părinți și de duzinile de alți ofițeri care știau că umblam nesupravegheat pe culoare.

Deși era un club american, erau bine-veniți și ofițeri reprezentanți ai statelor aliate. Impresionați în uniformele lor, cu o ținută impecabilă, erau mândri și încrezători, atitudine care se datora, fără îndoială, victoriilor obținute în cel de-al Doilea Război Mondial.

Trecuseră aproape 15 ani de la terminarea războiului, dar Franța se afla încă în reconstrucție, iar europenii priveau cu speranță spre Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) pentru a primi protecție în fața sovieticilor. Latura militarizată a NATO era Comandamentul Suprem al Forțelor Aliate din Europa (SHAPE) — unde era detașat tata, acesta fiind motivul pentru care trăiam în Europa.

Când m-am mutat în partea cealaltă a barului, Jean Claude m-a zărit cu coada ochiului și mi-a aruncat acea privire, una pe care o mai văzusem de sute de ori înainte. „Te văd”, parcă-mi spunea. Dar întotdeauna în ochii lui Jean Claude exista și o sclipire. Ca tuturor bărbaților, îi plăceau trăsnăile unui puști și am simțit că și-ar fi dorit să mai fie și el puștan. Pentru mine, Jean Claude reprezenta protectorul, cel care îmi păstra secretele, căci eu eram Sherlock Holmes, iar el, Watson al meu.

În centrul camerei trona masa ovală la care stătea tata, alături de alți trei bărbați. Toți purtau uniforme de ofițeri ai Forțelor Aeriene ale SUA: o cămașă albastru-deschis, cravată închisă la culoare, ușor slăbită la gât și o haină albastru-închis, cu insigna aripilor de argint prinsă la piept.

Împreună cu tata se mai aflau „Easy Ed”¹ Taylor, „Wild Bill”² Wildman și „Gentleman” Rod Gunther, toți colonei, toți piloți de vânătoare.

Ed Taylor, mișcându-și mâinile în aer, respingea atacul unui Messerschmitt german. În colțul gurii îi atârna o țigară și s-a oprit din povestit doar pentru a sorbi puțin din paharul cu whisky, aflat în dreptul cotului. Ed era unul dintre pionierii zborului pe avioanele cu reacție și deținuse la un moment dat chiar recordul de viteză. Era în stilul lui Hemingway, înclinat spre scenele dramatice, îndrăgostit de whisky-ul bun și cu nevoia de a umple fiecare minut al vieții cu ceva palpitant. Pilot de vânătoare în cel de-al Doilea Război Mondial și în Coreea, a ales să lupte și în Vietnam pentru a-și încheia cariera ca veteran după trei războaie. Bea mult, fuma țigări Camel fără filtru, adora să fie în mijlocul luptei și părea să se bucure de orice persoană pe care o cunoștea.

Acasă avea pe un perete fotografii personalizate cu președinții Franklin D. Roosevelt, Truman și Eisenhower, generalii Douglas MacArthur și George Patton, jucătorii de baseball Mickey Mantle și Roger Maris, cu regi și prințese, despoți și tirani și cu simpli necunoscuți alături de care luptase. Fiecare poză avea povestea ei.

Ed fusese căsătorit cu Cordelia, sau Cordie, așa cum îi spuneau toți. Era o sudistă din Texas, care fusese președinta Wives’ Club³ și care avusese în permanență drept responsabilitate buna dispoziție a copiilor și îndeplinirea

¹ „Ușurelul Ed”. (N.r.)

² „Sălbaticul Will”. (N.r.)

³ Clubul nevestelor. (N.t.)

îndatoririlor sociale ale adulților. Cordie iubea petrecerile la fel de mult ca Ed, iar căsnicia lor, care durase mai bine de 50 de ani, a fost o bătălie continuă între dragostea lui pentru luptă și nevoia de normalitate în familie. Lupta a ieșit învingătoare de fiecare dată.

Și Bill Wildman fusese în teatrul de luptă de pe continentul european în perioada războiului, dar, mai nou, „pilotă“ ca restul bărbaților un birou de la SHAPE. Bill se căsătorise cu Ann, o soție care era apreciată de toată lumea. Era cea mai frumoasă femeie din Franța: minionă, slabă, istețată și întotdeauna dădea viață petrecerilor.

Rod Gunther era un gentleman sudist, încărunit prematur, cu glas tăvănit și abilitatea de a-i face pe cei din jur să se simtă speciali. Soția lui, Sadie, precum și cele trei fete erau ca și familia noastră. Mă îndrăgostisem de cea mai mică dintre fiicele lui, Judy, crezând că și ea mă place până când, din greșeală, am pus o pocnitoare în pălăria ei, care de fapt îi era destinată surorii mele, Nan. Așa că, după acel moment, flacăra iubirii s-a risipit.

Când Ed Taylor și-a încheiat povestea, lipindu-se cu o mână de blatul mesei, toți bărbații au izbucnit în hohote de râs, deși știam că mai auziseră povestea asta. Tata a pufăit din țigară, apoi a strivit-o în scrumieră, așteptând povestea următoare.

Tata era cel mai rezervat dintre cei de la masă, deși asta nu însemna mai nimic. Adora la fel de mult ca ceilalți să depene povești. Fusese binecuvântat cu o înfățișare de star de cinema, după cum îi spuneau mamei mele mai toate femeile (chiar dacă nici nu vreau să mă gândesc la cum primea ea acest gen de compliment).

Avea păr negru ca pana corbului, pe care și-l înnegrea și mai tare folosind în fiecare dimineață puțină cremă modelatoare pentru păr Brylcreem; avea un nas proeminent, o

mică gropiță în bărbie și ochi albaștri, care-i sclipeau când zâmbea — și zâmbea destul de des.

Tata stătea drept, așa înalt cum era, dar nu era arogant. În tinerețe fusese un sportiv remarcabil, cu premii obținute la baseball, fotbal american, baschet și atletism, pe când era la Murray State Teachers College din Kentucky. Și-a câștigat traiul în perioada colegiului jucând jocuri de noroc pe vapoarele de pe râul Mississippi, predând lecții de tenis „doamnelor bătrâne“ și concurând împotriva cailor pursânge din Kentucky — omul împotriva animalului. Remarcabil de rapid la vremea aceea, reușea să alerge suta de yarzi¹ în 9,8 secunde. La acea viteză, putea depăși majoritatea cailor pe distanțe scurte (55 de metri), așa că adesea paria împotriva antrenorilor locali pentru a le demonstra acest lucru.

După colegiu a jucat fotbal american ca profesionist, doi ani la Cleveland Rams, iar într-o reclamă, care îl prezenta pe noul atacant al celor de la Murray State, cei de la Rams au o imagine cu tata, pe poziție la linia de start, lângă un cal cu călăreț. La un moment dat, mi-a mărturisit că a pierdut acea cursă, „dar la mustață“.

Fotbalul american era „profitabil“. Tata câștiga 120 de dolari la fiecare meci, iar cu reclamele radio pentru Wheaties mai aduna 130 de dolari pe săptămână. Dar cum se contura probabilitatea unui război în Europa, el a părăsit echipa și a pornit spre California, pentru a se înrola în Forțele Aeriene.

Când l-am întrebat, ani mai târziu, de ce se înrolase, a răspuns că pe când era copil a văzut soldați mășăluind pe străzile orașului său natal, Marston, din Missouri, care se urcau în tren pentru a merge în tranșeele din Franța. Tatăl

¹ Circa 91,50 metri. (N.t.)

lui, chirurg militar, fusese unul dintre acei bărbați. De atunci a știut că vrea să devină soldat.

După absolvirea Școlii de ofițeri de aviație la Brooke Field din San Antonio, statul Texas, a fost detașat la Escadronul 309, Divizia 8 aeriană. Escadronul 309 făcea parte din primul contingent american care urma să fie trimis în Marea Britanie. La acea vreme, americanii încă lucrau la construcția unui avion de vânătoare care să poată fi competitiv în luptă împotriva Messerschmittului german. Așa că, atunci când tata a ajuns în Anglia, celor din 309 li s-au oferit doar avioane Spitfire britanice.

„Spiturile“, echipate cu motoare Rolls-Royce puternice, cu arme noi și având o aerodinamică bună, reușeau să țină piept avioanelor germane. Tata a zburat pe toată perioada războiului pe Spitfire, continuând să lupte pe ele în campaniile din nordul Africii, Sicilia, Salerno și chiar în invazia din Normandia.

Oficial, a făcut două doborâri pe timpul războiului, dar a fost și el doborât pe cerul Franței, în 1943. Povestea evadării și fugii sale din Franța în Anglia a fost spusă de multe ori în timpul șederii noastre în Franța, dar nu de tata, care vorbea destul de rar despre ce făcuse în timpul războiului, ci de luptătorii din rezistența franceză, care îl ajutaseră să scape, iar acum locuiau aproape de noi, la periferia Parisului.

Jean Claude s-a ivit brusc în spatele barului. A luat un pahar, l-a umplut până la jumătate cu Coca-Cola și apoi a adăugat suc de cireșe. Un Roy Rogers, a spus, dându-mi paharul să beau. Știa că nu trebuie să-i spună Shirley Temple. Stăteam picior peste picior în spatele barului, în timp ce el privea deja spre alte băuturi, după care a plecat să-și servească clienții. La puțin timp după a sosit mama cu alte neveste.

Ca mai toate soțiile de la vremea aceea, nu intrai în club dacă nu erai îmbrăcat „la patru ace“. Părul lung era întins perfect, iar toate șuvițele stăteau la locul lor. Orice rochie de cocktail lăsa la vedere doar atât cât trebuie din gât și picioare, suficient pentru a părea sofisticată, dar nu îndrăzneță. Cu o țigaretă într-o mână și o băutură în cealaltă, își ocupau locurile lângă soții lor. Cât timp jucau rolul „soțiilor“, nu rămânea loc pentru timiditate în cadrul grupului. Erau femei care se măritaseră cu bărbați aventuroși — piloți de luptă. Știau în ce se bagă atunci când au spus „Da, îl iau de soț“ și, în ciuda tuturor perioadelor dificile care urmau să vină (și au fost destule), fiecare mariaj a rezistat până când moartea i-a despărțit.

După ce s-au așezat doamnele, Jean Claude s-a îndreptat spre masă pentru a lua alte comenzi. Când s-a aplecat să noteze în carnețel, am văzut că își îndreaptă privirea în direcția mea.

Trădătorule!

Mama s-a întors, a zâmbit și mi-a făcut cu mâna.

Am lăsat jos paharul cu Roy Rogers, am alergat spre masă și am sărit în poala mamei. M-a strâns în brațe și m-a sărutat pe obraz. I-am simțit mereu parfumul discret și crema răcoroasă. Încă le mai simt și azi.

Rod Gunther m-a mângâiat pe părul tuns scurt („așa cum au astronautii“) și m-a întrebat cu vocea lui molcomă: „Billy, puștiule, ce ai pus la cale pentru diseară?“

Era de fapt invitația de a spune o poveste, de a face parte din discuția adulților, de a-mi adapta propriile aventuri la misiunile de bombardament de pe cerul Franței, la duelurile aeriene de deasupra nordului Africii, la călătoriile alături de Chiang Kaishek sau dansul alături de vicepreședintele Nixon (preferatul mamei mele). Poveștile au continuat toată

seara, cu mama acoperindu-mi urechile când un bărbat vorbea „mai pentru adulți“.

După ultima comandă, când băuturile s-au terminat, iar pachetele de țigarete zăceau pe masă mototolite, bărbații s-au ridicat brusc, ca și cum ar fi terminat informarea de dinaintea unei misiuni, și-au dat mâna și au râs amintindu-și vreun detaliu dintr-o povestire anterioară. Soțiile s-au îmbrățișat și s-au sărutat pe obraz, cu promisiunea de a se întâlni din nou luni, ca să socializeze.

Noaptea de vineri de la Clubul Ofițerilor au fost un ritual pe parcursul celor trei ani petrecuți în Franța. Poveștile despre luptele aeriene, viața de pe linia frontului și despre evadările îndrăznețe mi-au alimentat pofta de aventură. Nu aveau niciodată în vedere durerea sau suferința. Chiar și când era vorba despre pierderea unor vieți, se ridica de cele mai multe ori paharul și se pomenea numele vreunui bun camarad care luptase vitejește și murise glorios.

La finalul lui 1963, tata a făcut un atac cerebral ușor (care avea legătură cu țigările și whisky-ul Jim Beam, după cum spusese medicul). Și-a revenit, dar familia noastră a fost relocalată la baza aeriană Lackland din San Antonio, pentru a fi aproape de spitalul forțelor aeriene Wilford Hall. Ed, Cordie și cei patru băieți din familia Taylor erau la doi pași, în Austin, așa că am continuat mult timp să ținem legătura cu familiile Gunther și Wildman.

Părinții mei și-au făcut prieteni noi în Texas și, odată cu ei, au apărut povești noi, mai grozave. De exemplu, colonelul David „Tex“ Hill, unul dintre membrii Flying Tigers care au luptat în China, alături de generalul Claire Chennault. Tex era un militar de prim rang în San Antonio. Înalt, blând, cu o atitudine relaxată, fusese pilot legendar atât în Forțele Aeriene, cât și în Forțele Navale, având 28 de doborâri la activ. Împreună cu soția sa, Maize, a intrat în marea noastră

familie de prieteni și în scena socială care se învârtea în jurul armatei, în anii 1960.

Mai erau și Jim și Aileen Gunn. Promovat la gradul de colonel la vârsta de 25 de ani, rănit apoi peste doar o săptămână într-o misiune de luptă din România, Jim a reușit să scape dintr-un lagăr de prizonieri de război din București, ascuns într-un Messerschmitt pilotat de un membru al familiei regale române.

Approape că murise din cauză că a fost nevoit să stea în condiții de depresurizare în zborul spre Italia, pe deasupra Alpilor, dar la aterizare și-a revenit, a contactat armata americană și a oferit locația exactă a lagărului în care erau ținuți prizonierii de război. Dacă ar mai fi stat o zi în plus, aviația germană ar fi bombardat lagărul, sperând să distrugă probele abuzurilor de acolo. 70 de ani mai târziu, Jim Gunn a fost decorat cu Steaua de Argint pentru fapte de eroism.

Pe lângă Tex Hill și Jim Gunn, mai era maiorul Joe McCarty, care, în perioada războiului, activase în cadrul serviciilor secrete ale SUA, colonelul Bill Strother, pilot de bombardier, decorat, precum și Bill Lindley, singurul general din grup. Toți făceau parte din familia lărgită în care am crescut. Soțiile lor, Betty, Ann și Martha, mi-au fost ca niște mame-surogat, iar adesea așa cum făcea Ann Strother, mi-au spus bancuri deocheate și povești pentru adulți la o vârstă mult sub cea la care mama ar fi încuviințat așa ceva.

Anii petrecuți la baza militară aeriană Lackland au fost pigmentați cu vânători de porumbei toamna, vânători de căprioare iarna, jocuri de bridge pentru doamne, jocuri de poker pentru domni, golf în weekendurile fără soț și excursii dese pe coastă, pentru pescuit sau pentru încă și mai multe povești de spus. Nu sunt sigur dacă bărbații mai aveau timp și de muncă, dar, copil fiind, mi s-a părut că totul făcea parte din ritmul vieții — iar asta mi-a plăcut.